

HLAVA STAFORDŠÍRSKÉHO BULTERIÉRA

(ALEC WATERS – ASHSTOCK, UK)

Standard plemene Stafordšírský bulteriér je v porovnání se standardy jiných plemen přiměřeně komplexní a popisný. Okolo roku 1935 byl v hostinci Cross Guns v regionu „Black Country“ vytvořen a sepsán malou skupinou dlouholetých chovatelů, kteří hleděli do budoucna s nadšením, že uvidí stafforda stát ve výstavním kruhu společně s bulteriéry a s mnoha dalšími různými teriéry. Viděli totiž velký potenciál u plemene, které bylo původně chováno pro úplně jiný druh činnosti – pro takzvaný „sport“. Navzdory tomu, že psí zápasy byly parlamentem před mnoha lety zakázány, tato praxe v tajnosti podsvětí stále pokračovala. Zajímavostí je, že jsou mezi námi stále lidé, kteří tvrdí, že stafford není výstavní pes.

Od doby, kdy byl sepsán první neboli původní standard plemene, byl tento dvakrát upraven anglickým Kennel Clubem (který vlastní všechny plemenné standardy), a to nejdříve v roce 1948 a znovu v roce 1986. Žádná z těchto změn však neovlivnila odstavec popisující hlavu. Přestože jsem uvedl, že náš standard plemene je přiměřeně komplexní a většinu bodů popisuje docela dobře, bylo by pro mnoho z nás velice lákavé provést pár změn, dodatků, dodatků k dodatkům a tak dále. Čím popisnějším a zdouhavějším by se však standard našeho plemene stal, tím by byl také složitějším. Tím pádem by bylo velmi obtížné (nebo dokonce nemožné) najít jedince, kteří by tomuto standardu vyhovovali!

Podle mého názoru je však ve standardu našeho plemene jeden odstavec, o které se domnívám, že by mohl být vylepšen nebo vyjasněn, čímž bychom se mohli vyhnout možné záměně a nejistotě. Mám na mysli odstavec o hlavě, který zní takto: *...krátká, celkově hluboká hlava s širokou lebkou. Velmi vyvinuté lícní svaly. Stop výrazný, morda krátká....*

Jak můžeme vidět, typy hlavy a jejich tvary se u našeho plemene mohou velmi lišit. Můžeme vidět různé druhy lebek (klenuté, ploché a kulaté atd.). Různé čenichové partie, tvary a umístění očí a tak dále. Různé popisy mnoha druhů hlav by mohly vyplnit velký počet stran, ale já se pokusím tuto záležitost zjednodušit. Navrhuji rozdělit různé typy hlav do tří skupin (vše na základě délky celé hlavy - 9 palců):

- 1) Hlava, která má delší než průměrnou délku tlamy nebo čenichové partie, řekněme 5 dílů lebky na 4 díly tlamy, nebo měřeno (cca) 5 palců od temene ke stopu a 4 palce od stopu k nosu.
- 2) Hlava, což je podle mě správný poměr 2/3 k 1/3, nebo měřeno (cca) 6 palců od temene ke stopu a 3 palce od stopu k nosu.

- 3) Hlava s extrémně krátkou tlamou, řekněme 7 dílů na 2 díly, nebo měřeno (cca) 7 palců od temene ke stopu a 2 palce od stopu k nosu. Tento typ hlavy je u mnoha chovatelů docela oblíbený.

Pochopitelně jsou všechna tato měření pouze přibližná a mohou se lišit o ½ palce nebo i více.

Podíváme-li se na první příklad, 5 částí lebky ke 4 částem tlamy, jedná se o typ hlavy, který byl běžnější zhruba před 25 lety. Obvykle se jednalo o mělkou lebku s méně výrazným stopem, než jaké můžete vidět na příkladech 2 a 3. Oči zpravidla nebyly umístěny dostatečně široko od sebe, kvůli čemuž měl jedinec zvláštní výraz. Tento typ hlavy se ještě občas objeví, ale samozřejmě není příliš populární. Není pochyb o tom, že se chovem kvalita hlav v průběhu posledních 20 let výrazně zlepšila a tento delší typ tlamy byl eliminován. Možná i proto, že je velice snadné ho rozpoznat už v porodním boxu.

Druhým příkladem je poměr lebky 2/3 k 1/3 délky tlamy, což se mně i mnoha dalším chovatelům zdá být ideálně vyváženou hlavou. Obecně můžeme konstatovat, že hlava těchto rozměrů je obvykle optimální pro pohodlné dýchání. Samozřejmě kromě případů, kdy psi mají prodloužené měkké patro. Tato nešťastná záležitost je však spíše tématem pro jiný článek, který by mohl napsat pouze veterinární chirurg. Musíme si uvědomit, že se tento stav může objevit u jakéhokoli typu hlavy. Typ hlavy 2/3 na 1/3 má obvykle hlubokou lebku, výrazný stop a přiměřenou šířku mezi očima.

Naším třetím příkladem je kratší tlama hlavy (zhruba 7 dílů lebky na 2 díly tlamy nebo přibližně 7 palců od temene ke stopu a pouze 2 palce od stopu k nosu). Je téměř jisté, že taková lebka bude velmi hluboká a často zakulacená. U těchto typů hlavy s kratší čenichovou partií se mohou objevit potíže s dýcháním (zvláště za velmi horkého počasí). Mohou mít také predispozice k výrazně menším zubům než je tomu u prvních dvou příkladů. Nelze však pochybovat o tom, že kratší čenichová partie může vypadat velice působivě a je tedy mezi mnoha chovateli plemene stále velmi populární. Obdivovatelé tohoto typu hlavy vám řeknou, a to zcela opodstatněně, že odstavec o hlavě v našem standardu plemene jasně uvádí, a nyní cituji: *“krátká, celkově hluboká, s širokou lebkou, s výrazným stopem a krátkou mordou”*. Toto velmi jasné prohlášení však vyvolává letitou otázku: *“jak hluboká je hluboká a jak krátká je krátká?”*

Můj pohled na tuto problematiku zakládám na předpokladu, že původní autoři našeho standardu plemene (páni chovatelé ve venkovském hostinci v Black Country), porovnávali hlavu Staffordšířského bulteriéra s hlavami nejpokulárnějších teriérů té doby, a tím mám samozřejmě na mysli Airedale teriery a hladkosrsté a drsnosrsté Foxteriery, s poměrně mělkou a úzkou lebkou (rozhodně ne hlubokou) s poměrně dlouhou čenichovou partií, která je tím nejdůležitějším faktorem na celé mojí teorii. Proto cítím, že pojmy, které se v textu vztahují k hloubce lebky, byly úmyslně používány k jasnému rozlišení mezi hlavami těchto teriérů a hlavou Stafforda.

Pokusím se můj názor trochu vyjasnit. Typický hladkosrstý nebo drsnosrstý foxteriér by měl mít přibližně stejné proporce lebky a čenichové partie (4 palce od temene po oko a 4 palce od oka k nosu). Takové výsledky jsou založeny na měření proporcí hladkosrstých foxteriérů v mých chovatelských stanicích. Bylo by tedy rozumné předpokládat, že termín **krátká čenichová partie** má znamenat "kratší než lebka". Takže hlava Stafordšírského bulteriéra s poměrem 5 palců lebky od temene ke stopu a 4 palce tlamy od stopu k nosu může být vnímána v souladu se standardem, stejně jako hlava Stafordšírského bulteriéra s proporcemi 2/3 lebka a 1/3 čenichová partie.

I po popsání tří základních typů hlav Stafordšírského bulteriéra zbývá stále řada dalších možných variant, takže není možné do standardu zahrnout popis hlavy v každém jejím myslitelném detailu bez toho, aniž bychom nakonec popsali všechny hlavy naprosto podobně! Mohli bychom však jasně popsat ideální proporce hlavy (lebku a čenichovou partii), aby nemohly existovat žádné neshody ani pochybnosti o tom, co standard plemene vyžaduje, ani žádné pochybnosti o tom, jaké proporce jsou správné nebo jaká je odpověď na otázku: "jak krátká je krátká?"!

Takže mým vlastním řešením v této věci by proto bylo vložit následující slova, "žádoucí proporce hlavy by měly být" v odstavci o hlavě. Záměrně jsem vynechal klíčová slova, abych (doufejme!) podpořil konstruktivní debatu! Jak jsem již uvedl, v této věci upřednostňuji a silně se přikláním k poměrům 2/3 lebka a 1/3 čenichová partie. Přestože velmi krátká čenichová partie může vypadat působivě, musíme být na pozoru před přeháněním, a to především proto, abychom neztratili ze zřetele původní pojetí tvaru a účelu tohoto plemene, jako bojového teriéra.

Zcela zásadní je docílení neomezeného dýchání a výdrže, což by měl právě zajišťovat poměr hlavy 2/3 k 1/3. Pokud by se čenichová partie stala obecně kratší, ztratili bychom, možná navždy, základní schopnosti teriéra a plemeno by už nebylo Stafordšírským bulteriérem takovým, jakým bylo původně vyšlechtěno.

Vše, na čem se určitě shodneme, jsou tedy ideální proporce lebky a tlamy. Je však nanejvýš důležité zachovat pravý a typický výraz Stafordšírského bulteriéra. To je možné pouze tehdy, jsou-li přítomny všechny následující rysy - tmavé, středně velké a kulaté oko, které je umístěné ve správné poloze, při pohledu dopředu, zřetelný a výrazný stop, čisté pysky, a (rozumně) silná spodní čelist (popis spodní čelisti není překvapivě uveden v odstavci o hlavě, ale je zahrnut ve větě o tlamě a jednoduše uvádí silné čelisti). Tento výraz je jedinečný a nezbytný, protože bez něj by neexistoval správný typ a hlava by měla nesprávný výraz.

Nepřeji si do standardu našeho plemene nijak výrazně zasahovat, ale jsem přesvědčen o tom, že by zde doplnění popisu ideálních proporcí hlavy a lebky našemu nádhernému plemeni velmi prospělo.

Volně přeložili Dominik a Roman Zálišovi (Domidar Dogs Kennel), srpen 2019.